

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 24.8.2023, UUDELY/4010/2023

Kivimäen maanlajitus ja louhinta Sipoossa, ympäristövaikutusten arviointiohjelma

ASM Kiviainespalvelu Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa. Läjitystoiminnan arvioitu kesto on 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta, jota tehdään mahdollisesti samanaikaisesti läjityksen kanssa. Toiminnan päätyttyä alue jää todennäköisesti suljetuksi maanvastaotto-alueeksi.

Arvioitavat vaihtoehdot:

VE 0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Yhtenäinen täyttöalue

Täyttömäki kohoaa noin + 59 metriin mpy täyttäen noin +25–26 metrin korkeudessa hankealueen keskellä itä-länsisuunnassa sijaitsevan laaksoalueen. Kukkulan yhtenäinen yläosa luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täytön reunat kaltevuuteen 1:3. Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,9 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pieni-muotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

VE2: Kumpuileva täyttöalue

Täyttömäen pohjois- ja eteläosat kohoavat noin +60 metriin mpy ja kukkuloiden välinen itä-länsisuuntainen laakso täytetään noin tasolle +34 mpy. Tasolle +34 tehtävän täytön etelä- ja pohjoispuolelle tulevien kukkuloiden yläosat luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täyttöalueen kaikki reunat kaltevuuteen 1:3. Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,7 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pieni-muotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

Hankealue sijaitsee noin seitsemän kilometrin etäisyydellä Sipoon keskustasta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta ja lähimmät kaksi vapaa-ajan rakennusta noin 600 metrin etäisyydellä. Alle kilometrin etäisyydellä ei ole muita asuin- tai vapaa-ajanrakennuksia. Lähin 1-luokan pohjavesialue sijaitsee noin neljän kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lähialueen kiinteistöillä on talousvesikaivoja.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö antaa asiasta seuraavan lausunnon.

Melu ja tärinä

Arviointiohjelman mukaan ennen maa-aineksen vastaanottoa tai mahdollisesti samanaikaisesti sen kanssa alueelta louhitaan kiviainesta. Melutaso selvitetään mallintamalla erikseen louhinnan ja murskauksen sekä läjitystoiminnan osalta.

Meluselvityksessä arvioidaan toiminnan aiheuttamaa yhteismelua alueen muun melua aiheuttavan toiminnan kanssa. Yhteismelu yleisen tie- ja raideliikenteen kanssa tarkastellaan laskennallisesti. Yhteismelu muiden alueen toimijoiden kanssa huomioidaan sillä tarkkuudella, kun muiden toimijoiden melua on selvitetty aiemmin.

Arviointiohjelmasta ei selviä louhinnan ja murskauksen kesto hankealueella. Nämä tulee kuvata arviointiselostuksessa. Mikäli meluselvityksen perusteella (huomioiden yhteisvaikutukset muiden lähialueen melua aiheuttavien toimintojen kanssa) on tarvetta meluntorjuntaan, tulee melumallinnus tehdä ilman meluntorjuntaa ja meluntorjunnan kanssa. Myös tärinän vaikutuksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on arvioitava huomioiden tärinän yhteisvaikutukset.

Pöly

Arviointiohjelman mukaan pölyn määrää ja sen leviämistä arvioidaan asiantuntija-arviona aikaisempia kokemuksia ja seurantatietoja hyödyntäen. Toiminnalla voi olla pölyn yhteisvaikutuksia alueen itäpuolelle luvitetun Slätlidenin murskaamoalueen kanssa.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että arviointiselostuksessa kuvataan myös pölyn hallintatoimenpiteet.

Talousvesi

Arviointiohjelman mukaan lähin porakaivo sijaitsee ampumaradalla yli 500 metrin etäisyydellä hankealueen rajalta. Talousvesikaivoja on myös hankealueesta itään sijaitsevilla vapaa-ajan asunnoilla, joihin on etäisyyttä yli 500 metriä. Pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan noin kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Hankkeen vaikutuksia arvioidaan pohjaveteen ja lähistöllä sijaitseviin talousvesikaivoihin.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena edellä mainittua arviointia. Vaikutuksia tulee arvioida sekä talousveden määrään että laatuun.

Yhteisvaikutukset

Arviointiohjelman mukaan yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioidaan Öljytien ja Sköldvikin radan liikennöinti sekä toiminnot ampumaradoilla, Mömossenin jäteasemalla, moottoriradalla, Kulloon kivenmurskaamolla, BJ-Eklundin kantojen ja maan käsittelyalueella sekä Slåtlidenin murskaamo-alueella, jonka toiminta ei ole vielä alkanut. AMS Kiviainespalvelu Oy:lla on sopimus moottoriradan eteläpuolella sijaitsevan kiviainesalueen hyödyntämisestä.

Hankkeen yhteisvaikutuksia arvioidaan ottaen huomioon sekä alueella nykytilassa olevat että suunnitteilla olevat hankkeet siinä laajuudessa, jossa hankkeilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia. Yhteisvaikutuksia tarkastellaan pääasiallisesti pöly-, liikenne- ja meluvaikutusten osalta. Yhteisvaikutukset tarkastellaan erityisesti Slåtlidenin hankkeen, läheisten ampumaratojen, moottoriurheiluradan, kallionmurskausalueiden, jäteaseman ja muiden etenkin melua, liikennettä ja vesistöön kulkeutuvia päästöjä aiheuttavien hankkeiden tai toimintojen kanssa.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tärkeänä yhteisvaikutusten huolellista arviointia, jotta on mahdollista saada kokonaiskuva häiriintyviin kohteisiin kohdistuvista vaikutuksista. Yhteisvaikutuksia on tarpeellista arvioida myös tärinän ja pölyn osalta. Arviointiselostuksessa on tarpeellista kuvata, minkälaista toimintaa AMS Kiviainespalvelu Oy:llä on tarkoitus harjoittaa moottoriradan eteläpuolen kiviainesalueella ja huomioida tarvittaessa myös tämä toiminta yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Muuta

Arviointiohjelman tiivistelmässä todetaan, että lähimmät vapaa-ajan rakennukset sijaitsevat noin 600 metrin etäisyydellä täyttöalueen reunasta.

Sivulla 42 taas todetaan, että lähin vapaa-ajan rakennus sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä.

Tiivistelmässä todetaan, että alue sijaitsee noin seitsemän kilometrin etäisyydellä Sipoon keskustasta. Sivulla 42 taas todetaan, että alue sijoittuu yli neljän kilometrin etäisyydelle Nikkilästä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena tietojen tarkentamista arviointiselostukseen.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Porvoon kaupunki, ympäristöterveys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihtel: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ESAVI/32020/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/32020/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 21.09.2023 12:15

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 PL 36
 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite / Hänvisning

Lausuntopyyntö 24.8.2023, UUDELY/4010/2023

Asia / Ärende

**ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa koskeva
 ympäristövaikutusten arviointiohjelma UUDELY/4010/2023, Sipoo, kau-
 punkikehityslautakunnan lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
 ympäristökeskukselle**

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on todettu Porvoon puolen kaavoitusti-
 lanteesta, että lähialueella on voimassa oleva oikeusvaikutukseton Porvoon
 maalaiskunnan kylien ja haja-asutusalueiden osayleiskaava ja että Porvoolla on
 vireillä osayleiskaavan laatiminen, joka ulottuu Sipoon kuntarajaan saakka. Oi-
 keusvaikutteinen Kilpilahden, Kulloon ja Mickelsbölen osayleiskaava on valmis-
 teluvaiheessa. Työ on edennyt ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunni-
 telma, lähtökohdat ja alustavat tavoitteet ovat parasta aikaa 26.9-20.10.2023
 nähtävänä alueen asukkaille, maanomistajille ja muille osallisille. Kaava-
 aineistoon on mahdollista tutustua Porvoon kaupungin verkkosivuilla
[https://www.porvoo.fi/asuminen-ymparisto/kaavoitus/yleiskaavat/kilpilahden-
 kulloon-ja-mickelsbolen-osayleiskaava/](https://www.porvoo.fi/asuminen-ymparisto/kaavoitus/yleiskaavat/kilpilahden-kulloon-ja-mickelsbolen-osayleiskaava/). Tulevassa varsinaisessa ympäristövai-
 kutusten arvioinnissa tulee huomioida myös vireillä oleva oikeusvaikutteinen
 osayleiskaava ja hankkeen vaikutukset suunniteltuun maankäyttöön ohjelman
 mukaisesti.

Osayleiskaavatyön lähtöselvityksenä alueelle on valmistunut 21.6.2023 Luonto-
 selvitys Porvoon kaupungin ympäristönsuojelun laatimana. Selvityksessä on ku-
 vattu osayleiskaava-alueen luontoarvoja yleiskaavatyön edellyttämässä tarkkuu-
 dessa. Paikallisesti arvokkaana luontokohteena on inventoitu kohde P-14 Mos-
 sakärrsbäcken, johon pintavedet kulkeutuvat läjitysalueelta. Purojen lähiympäris-
 töt ovat metsälain suojelemaa erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja myös purot on
 luokiteltu Natura 2000 -luontotyyppiä. Lähialueella on myös paikalliseksi arvioitu
 kohde P-12 Slåtlidenin metsäalue. Kohdetta P-12 on kuvattu selvityksessä vä-
 häpuustoisena avokalliona, joka on metsälain tarkoittama erityisen tärkeä luonto-
 tyyppi. Lisäksi silikaattikalliot ovat myös Natura 2000 -luontotyyppi ja alueella
 havaitut kirjojoverkkoperhosen esiintymät nostavat alueen suojeluarvoa.

Erityisen tärkeää on arvioida vaikutukset Mosakärrsbäckeniin ja sen kautta myös
 Mickelsbölen vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle.

Arviointiohjelmassa on ainoastaan maininta, että kohteessa on tarkoitus tehdä
 myös louhintaa ja louheen murskausta. Asiaa tai louhinnan laajuutta ei ole avattu
 tämän enempää. Arviointiohjelmassa on kuvattava tarkemmin myös kalliokiviai-

neksen otto ja murskaus sekä niiden vaikutus mm. meluun, pölyämiseen ja vesipäästöihin. Louhintaa ja murskausta on paitsi arvioitava omana kokonaisuutena, myös arvioitava yhdessä muun suunnitellun toiminnan sekä ympäröivien toimintojen kanssa selvittäessä kaikkien toimintojen yhteisvaikutuksia. Louhinnan osalta on oltava tiedossa myös suunniteltu louhintasyvyys suhteessa olemassa olevaan (kallio)pohjaveden pinnan tasoon.

Erityisen tärkeää on kuvata hankkeen vaikutukset luontoon, maisemaan ja liikenteeseen myös Porvoon näkökulmasta. Arviointiohjelmassa on kuvattava lähialueen hankkeiden yhteisvaikutukset. Porvoon puolella yhteisvaikutuksia aiheuttaa Massax Oy:n louhintahanke, joka on parhaillaan uudelleen käsiteltävänä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Dan Mollgren
Kaupunkikehitysjohtaja

Maija-Riitta Kontio
Vt. kaupunkisuunnittelupäällikkö

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu keskiviikko 11. lokakuuta 2023

**KAKEL_Massax jatkoselvitykset_lausunto
AVille kakel 10102023.pdf**

(1/35/14 byte)
SHA-512: 59dcba0189562a5963330526247b9c3038828
31a938601aaa273071c4ed0d19991c7eed53179b6af93
d9e56275773481379321b63eda5d8cf0b44385ed5a1

**KAKEL_ASM Kiviainespalvelut YVA
ohjelma_lausunto 10102023.pdf**

(1/35/14 byte)
SHA-512: 58aac34ae84a3149f7517476abdd9d73b6af1
24086206a6fdd81a74bc2073c9bfad424b9e79d9c562
8940a5d192d320339e77762b8c3d5dab33e94119338d9

Allekirjoitukset

11.10.2023 15.33.07 (CET)

Dan Moligren

dan.moligren@porvoo.fi
Allekirjoitettu eID: Iä (Finnish Trust Network)

11.10.2023 16.57.33 (CET)

Maija-Riitta Kontio

maija-riitta.kontio@porvoo.fi
Allekirjoitettu eID: Iä (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

KAKEL Massax jatkoselvitykset lausunto AVille kakel 10102023

Tämän tosittien alouden varmistaminen voidaan tehdä skannamalla ohainen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä
<https://app.assently.com/case/verity>

SHA-512:
41986b57086155a7b9f7c8a6e3e3b379d723592042410a81a8ba9eb4400717e0ba4c2dc30c9cb4524fb0a06373ea1e03cc6e0b853c26a9196057d2ba
534

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvistaa sähköisesti tunnistamisesta ja sähköisesti allekirjoituksista 1/6/2009 määrää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen tyypinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hållandsgatan 20, 111 60 Tukholma

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Sipoo

Kaupunkikehityslautakunta 10.10.2023 § 137
2148/11.02.12.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot
kaavoittaja Hilikka Jokela, hilikka.jokela@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Porvoon kaavoitusviranomaisen lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Kaupunkikehityslautakunnan lausunnolle on saatu lisää aikaa 12.10.2023 saakka. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa sijaitsevalle määräalalle 753-423-8-1-M601. Alue sijaitsee Suomen Metsästysyhdistys ry:n Sipoon ampumaradan eteläpuolella noin 7 km Sipoon keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee alueen itäpuolella. Alueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja mahdollinen täyttömäärä enintään noin 3,9 miljoonaa m³ ktr.

Läjitustoiminnan arvioitu kesto on 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen on mahdollista myös läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdot eroavat toisistaan mm. täyttömäärään ja täyttöalueen muotoon perustuen.

VE1: Yhtenäinen täyttöalue

Vaihtoehdossa VE 1 täyttömäki tulee kohoamaan noin + 59 metriin mpy täyttäen noin +25–26 metrin korkeudessa hankealueen keskellä itä-länsisuunnassa sijaitsevan laaksoalueen. Vaihtoehdossa VE 1 kukkulan yhtenäinen yläosa luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täytön reunat kaltevuuteen 1:3.

Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,9 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

VE2: Kumpuileva täyttöalue

Vaihtoehdossa VE 2 täyttömäen pohjois- ja eteläosat kohoavat noin +60 metriin mpy ja kukkuloiden välinen itä-länsisuuntainen laakso täytetään noin tasolle +34 mpy. Vaihtoehdossa tasolle +34 tehtävän täytön etelä- ja pohjoispuolelle tulevien kukkuloiden yläosat luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täyttöalueen kaikki reunat kaltevuuteen 1:3.

Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,7 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

VE0: Hanketta ei toteuteta

YVA-menettelyssä arvioidaan myös vaikutukset niin sanotulle 0-vaihtoehdolle, jossa hanketta ei toteuteta. Tällöin hankealue säilyy sellaisenaan ilman niitä toimenpiteitä, joita tässä hankkeessa on suunniteltu. 0-vaihtoehdossa ylijäämämaat joudutaan ohjaamaan jollekin toiselle maanvastaanottoalueelle. Vaihtoehtoisia maanvastaanottoalueita ei tämän YVA-menettelyn yhteydessä tarkemmin selvitetä.

YVA-ohjelma nähtävillä 24.8.2023-22.9.2023 ja kuulutus ja ohjelma ovat luettavissa osoitteessa
www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimakiYVA

Liite

Lausunto Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle,
10.10.2023.

Oheismateriaali

Lausuntopyyntö ASM Kiviainespalvelu Oyn YVA-ohjelmasta
Arviointiohjelma, Kivimäki, ASM Kiviainespalvelu Oy

Kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa liitteen mukaisen lausunnon
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pykälä tarkastetaan heti

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti antaa liitteen mukaisen lausunnon
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pykälä tarkastettiin heti.

Otteen oikeaksi todistaa 12.10.2023

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunkikehityslautakunta

§ 137

10.10.2023

Heidi Vaskelainen
toimistosihteeri

**** Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu ****

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 137

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

PoM145/2023, 20.9.2023

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntönnä 24.8.2023

ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitus ja louhintu, ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Porvoo museo – Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo on tutustunut Sipoo Kivimäen alueen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipooseen määrälalle 758-423-8-1-M601. Alue sijaitsee Sipoon keskustasta 7 km kaakkoon lähellä Porvoo rajaa. Ennen läjitystä alueelta louhitaan kiviainesta. Ohjelmassa esitetään kolme vaihtoehtoa, joista VE3 jättää alueen ennalleen, VE1 vaihtoehdossa muodostetaan yhtenäinen täyttöalue ja VE2 vaihtoehdossa täyttöalue on kumpuileva.

Hankealue on ojitettua talousmetsää, joka lähes kokonaan hakattu. Alueella ei ole rakennuksia, eikä läheisyydessä ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä tai maisema-alueita. Ympäristövaikutusohjelman mukaan selostuksessa tullaan arvioimaan vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Arvioinnin tueksi laaditaan maanlajityksestä syntyvästä täyttömaasta näkyvyydestarkastelu. Porvoo museo pitää ohjelmassa esitettyjä toimia riittävinä vaikutusten arviointiin.

Viranomaisneuvottelussa Porvoo museo edellytti arkeologista inventointia, koska alueen korkeus ja topografia huomioiden kivikaudelle ja pronssikaudelle ajoittuvat muinaisjäännökset ovat alueella mahdollisia. Ohjelmassa tämä todetaan aivan oikein sivulla 21. Ohjelman tiivistelmässä sivulla VI todetaan, että tilattava arkeologinen inventointi painottuu kivikauteen ja rautakauteen. Jälkimmäinen tulisi korjata pronssikaudeksi.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Riikka Mustonen
Arkeologi

Tiedoksi: Museovirasto

ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanläjitys ja louhinta, Sipoo, YVA-ohjelma / lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Ympäristöterveysjaosto 21.09.2023 § 88
2163/11.05.00.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Paula Hänninen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointi-ohjelmasta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 22.9.2023 osoitteeseen kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi. Viitteeksi UUELY/4010/2023. Asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimakiYVA

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa sijaitsevalle määräalalle 753-423-8-1-M601. Alue sijaitsee Sipoon Flyholmarnan ampumaradan välittömässä läheisyydessä ampumaradan eteläpuolella noin 7 km Sipoon keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee alueen itäpuolella lähellä hankealuetta. Hankealueen lähimmät lomarakennukset sijaitsevat Porvoon kunnan puolella, hankealueen ja Öljytien (seututie 148) itäpuolella. Hankealueelta rakennuksille on noin 700 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta kaakossa Porvoon kunnan alueella ja luoteessa Sipoon kunnan alueella.

Alueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja mahdollinen täyttömäärä enintään noin 3,9 miljoonaa m³ktr. Läjitystoiminnan arvioitu kesto on 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen on mahdollista myös läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä vaihtoehtoina ovat:

- VE1: Yhtenäinen täyttöalue
- VE2: Kumpuileva täyttöalue
- VE0: Hanketta ei toteuteta

Maanvastaanotto

Maanvastaanottoalueen vastaanottokapasiteetti on hieman alle 4 000 000 m³. Maanvastaanottoalueen valumavedet kerätään avo-ojilla ja putkituksilla, joilla valumavedet ohjataan Mossakärsbackeniin vesienkäsittelyjärjestelmän kautta.

Maanvastaanottoalueelle otetaan vastaan rakennustoiminnassa syntyviä pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia. Alueelle tuotavat massat koostuvat hyötykäyttöön kelpaamattomista hienojakoisista koheesiomaalajeista (savi tai siltti) ja moreenista sekä kivistä ja lohkareista.

Aluetta voidaan kiviaineksenoton aikana käyttää rakentamiseen soveltuvien maamassojen, kuten murskeen, lyhytaikaisena välivarastona. Hyödynnettävät maamassat varastoidaan omille varastoalueilleen.

Kuljetustiestö ja liikenteen suuntautuminen

Ajo hankealueelle tapahtuu nykyistä ampumaradalle johtavaa, noin 500 m pitkää tieyhteyttä pitkin Öljytieltä. Liikenteestä arviolta puolet tulee hankealueelle Nikkilän ja puolet Kulloon suunnalta.

Vuotuinen läjityskapasiteetti 400 000 m³ tarkoittaa noin 700 000 tonnia ylijäämämaata. Mikäli kuormat tuodaan 45 t vetoisilla yhdistelmäajoneuvoilla, tarkoittaa se noin 16 000 kuormaa vuodessa, joka jaettuna 300 työpäivälle tarkoittaa noin 53 kuormaa ja 106 ajotapahtumaa per toimintapäivä. Keskimäärin alueella kävisi 3–4 yhdistelmäajoneuvoa per aukiolotunti.

Raskaan liikenteen lisäksi hankealueelle suuntautuu hieman henkilöautoliikennettä, jonka arvioitu määrä on kaikissa toteutusvaihtoehtoisissa 5–10 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Henkilöautoliikenne aiheutuu lähinnä alueella työskentelevien työmatkaliikenteestä. Liikennettä hankealueelle on arkivuorokausina klo 6–22 välisenä aikana.

Pohjavesi

Hankealue ei sijaitse luokitelluilla pohjavesialueilla. Lähimmät alueet ovat idässä oleva Mickelsbölen (Porvoo) pohjavesialue 3,7 km päässä (0161307, 1 lk) sekä etelässä Boxbyn pohjavesialue 3,3 km (0175308, 2 lk) päässä. Lännessä, Nikkilästä Sipoonjokilaaksoa Söderkullaan asti laskeva pohjavesialueiden yhdistelmä sijaitsee noin 5 km etäisyydellä hankealueesta. Alueilla ei ole käytössä olevia vedenottoja, mutta ne voivat toimia varavedenottamoina.

Pohjavettä voi muodostua vähäisiä tai kohtalaisia määriä hankealueen pohjois- ja eteläosissa olevilla rinnealueilla, joilla maaperä on GTK:n maaperäkartan perusteella hiekkamoreenia.

Yksi lähde on aiempien tietojen mukaan sijainnut lähimmän ampumaradan (SMY ry) luoteispuolella, 200–250 m päässä hankealueesta.

Kauempana olevan Sipoon Keskusampumaradan (SSG rf) alueen keskellä on käytössä oleva talousvedenhankintaan käytetty porakaivo, johon on matkaa hankealueen rajalta yli 500 m. Porvoon kaupungin puolella olevilla kiinteistöllä saattaa olla talousvesikaivo. Kiinteistöt sijaitsevat hankealueen itäpuolella Mossakärnsbäckenin varrella.

Pintavesi

Hankealueen vedet ohjautuvat alueen läpi kulkevaan puroon Mossakärnsbäckeniin. Puro virtaa itä-kaakkoon ja sen nimi muuttuu Grindängsbäckeniksi, joka noin 10 km hankealueen jälkeen laskee Mustijokeen. Mustijoki laskee Kulloon kohdalla Suomenlahteen.

Hankealueen lähin järvi on Savijärvi noin 2 km luoteeseen. Järvi sijaitsee eri valumaalueella (Suomenlahden rannikkoalueeseen kuuluvan Nevasjoen valuma-alue, 81.043, Ekholm 1993).

YVA-menettelyssä tehdyn arvion perusteella olennaisimmat vaikutustyyppit tämän hankkeen ympäristövaikutusten kannalta ovat todennäköisesti hankkeesta aiheutuvat vaikutukset liikenteeseen, maisemaan ja ihmisiin sekä meluvaikutukset.

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen:

- vaikutukset liikenteeseen
- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset ihmisen elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen (ml. virkistys)
- meluvaikutukset
- pölypäästöt
- vaikutukset luonnonoloihin
- vaikutukset pintavesiin
- vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin
- vaikutukset maankäyttöön
- vaikutukset ilmastoon

Melu- ja pölyvaikutuksia tarkastellaan lähtötietojen perusteella rajatulla alueella. Meluvaikutukset rajautuvat noin 1–2 kilometrin etäisyydelle hankealueesta sekä sellaisille kuljetusreiteille, joilla kuljetukset muodostavat merkittävän osan tieosuuden kokonaisliikenteestä. Pölyvaikutukset rajautuvat pääosin hankealueeseen eli noin 0,5 kilometrin etäisyydelle.

Hankkeessa melua ympäristöön aiheutuu kiviaineksen louhinta-vaiheessa louhinnan ja murskauksen työkoneista ja läjitysvaiheessa työmaakoneista, kuormien tyhjennyksistä ja ajoneuvoliikenteestä. Meluvaikutuksia arvioidaan hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen osalta elinkaaren eri vaiheille laskennallisella mallinnuksella. Melutaso selvitetään erikseen kiviaineksen louhinnan ja murskauksen osalta sekä läjitystoiminnan osalta.

Hankkeen eri toiminnoista alkuvaiheessa tapahtuva kiviaineksen murskaus aiheuttaa ilmaan hiukkaspäästöjä. Läjitystoiminnassa eniten pölyämistä taas aiheuttaa maa- ja kiviaineksen käsittely sekä tienpintojen kuraantumisesta aiheutuva pölyäminen.

Maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankealueelta sekä noin yhden kilometrin säteellä hankealueesta. Arvioinnissa tarkastellaan pohjaveteen vaikuttavia tekijöitä. Selostuksessa arvioidaan hankkeen eri vaihtoehtojen vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjaveden muodostumiseen, virtaussuuntaan, määrään ja laatuun, sekä mahdolliset vaikutukset lähistöllä sijaitseviin talousvesikaivoihin ja pohjavesialueisiin ja niihin liittyvään vedenhankintaan.

Pintavesiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa huomioidaan alueen pintavesiolosuhteet, valuma-alueet sekä pintavesien purkureitit. Arviointi tehdään purkureitin vesialueille.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan pääasiallisesti hankkeen lähialueella eli noin kahden kilometrin etäisyydellä. Ihmisiin kohdistuvat liikennevaikutukset arvioidaan hankealueelle johtavalla kuljetusreitillä sekä niillä päätieverkon teillä, joilla ylijäämämassoja tullaan merkittävässä määrin kuljettamaan.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.

Otteen oikeaksi todistaa 22.09.2023

Riitta Nieminen
toimistosihteeri

*** Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu ***

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Ympäristöterveysjaosto

§ 88

21.09.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 88

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljöutskottet

19.9.2023

Liite / Bilaga 1 / 102. §

RAKYMP 19.9.2023

Sipoon kunta
Ympäristönsuojeluviranomainen
PL 7
04131 Sipoo

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö 24.8.2023, UDELY/4010/2023

Asia Lausunto ASM Kiviainespalvelu Oy:n YVA-ohjelmasta Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa Sipoossa

Sipoon ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että YVA-ohjelmassa hankkeen varsinaiset toteutusvaihtoehdot on kuvattu riittävän selvästi eikä lähtötiedoissakaan ole havaittavissa vakavia puutteita. Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pitää hanketta kokonaisuutena kannatettavana ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisena.

Sipoon yleiskaavassa 2025 hankealue on alueella, joka on merkitty laajaksi yhtenäiseksi metsätalousvaltaiseksi alueeksi, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkostonkannalta merkittävä. YVA vaiheessa on syytä selvittää myös hankkeen poikkeusluvan ja suunnittelutarveratkaisun tarve.

Koska tässä vaiheessa ei ole tiedossa hankealueen pohjaveden taso, on YVA vaiheessa syytä ottaa vaihtoehdoissa tarkasteluun myös louhintatasojen vaikutukset pohjaveteen ja tietenkin maanläjityksen, jos ilmenee, että louhinnat ulottuvat pohjavedenpinnan alapuolelle.

Sipoon ympäristönsuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että hankkeen vaikutukset myös hankealueen läpikulkevan ojan yläpuolisiin pintavesialueisiin ja jo ennestään kosteisiin alueisiin selvitetään riittävässä laajuudessa, koska oja putkitetaan hankealueella.

Vaikka hankealueelta metsä on tällä hetkellä hakattu lähes kokonaan, on alue voinut olla soveliaista elinympäristöä mm. metsolle, harmaasulkukotiloille. Hakatun metsäalueen ja hankkeen lähialueen luontoarvot ja lajitiedot tulee selvittää ja huomioida hankkeen vaikutuksia arvioitaessa.

Hankkeen aikana hankealueella tulee olla tietoinen vieraslajien leviämisen mahdollisuudesta maanläjityksen yhteydessä. Maa-aineksia läjitettäessä tulee

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljöutskottet

19.9.2023

Liite / Bilaga 1 / 102. §
RAKYMP 19.9.2023

varmistaa, ettei kuormien mukana siirry haitallisia vieraslajeja uusille paikoille.
Vieraslajien varalta tulee tehdä hanketta koskeva toimenpidesuunnitelma.

Hankkeen meluvaikutuksia arvioitaessa melumallinnuksessa on tärkeää huomioida lähialueen muiden toimintojen yhteisvaikutukset, samoin liikenteen.

Uudenmaan ELY-keskus

UUDELY/4010/2023

Lausunto ASM Kiviainespalvelu Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanlajitus ja louhintahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan 22.9.2023 mennessä.

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoossa. Hankealue sijaitsee noin 4 km Sipoon Nikkilän keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee hankealueen itäpuolella. Alueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria. Suurin mahdollinen täyttömäärä on enintään noin 3,9 miljoonaa m³kr. Läjitystoiminnan arvioitu kesto on noin 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen on mahdollista myös läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä.

- **Vaihtoehto 1: Yhtenäinen täyttöalue.** Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja täyttötilavuus noin 3,9 miljoonaa m³. Täyttömäki kohoaa noin korkeuteen +59 mpy ja täyttää hankealueen keskellä olevan laaksoalueen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.
- **Vaihtoehto 2: Kumpuileva täyttöalue.** Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja täyttötilavuus noin 3,7 miljoonaa m³. Täyttömäen pohjois- ja eteläosat kokoavat noin +60 mpy korkeuteen ja laakso täytetään tasolle +34 mpy. Alueelle varataan myös mahdollisuus pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.
- **Vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta.**

Hankealueen maakuntakaavatilanne

Hanke sijoittuu 13.3.2023 KHO:n päätöksen myötä lainvoimaiseksi tulleen Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan alueelle. Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa hankealueelle ja hankealueen välittömään läheisyyteen on osoitettu seuraavat maakuntakaavamerkinnot: Maa-aineshuollon kehittämisalue, ampumarata-alue, maakunnallisesti

merkittävä tie, maakaasun runkoputki sekä metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä. Hankealuetta koskevat myös maakuntakaavan yleiset suunnittelumääräykset.

Hankealue sijaitsee maakuntakaavassa osoitetun maa-aineshuollon kohdemarkinnän alueella. Kohdemarkinnällä osoitetaan laajat maa-aineshuollon kehittämisalueet maa-aineshuoltoja ja sitä tukevia toimintoja varten. Kohdemarkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja raja-alue määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Uudenmaan liitto toteaa, että arviointiohjelmassa esitettyä maakuntakaavatilannetta koskevaa kuvausta on tarpeen täsmentää ja maakuntakaavojen nimet korjattava oikein. Myös hankealueelle sijoittuvat maakuntakaavassa osoitetut merkinnät on tarpeellista todeta.

Vaikutusten arvioinnin lähtökohtia

YVA-ohjelmassa on kuvattu ympäristön nykytilaa, sekä vaikutusten arvioinnin lähtökohtia ja menetelmiä. Ohjelmassa on tunnistettu hankkeen todennäköisesti merkittävimpiä vaikutuksia ja vaikutusalueiden rajoja.

Arviointiohjelmaan on listattu lähteitä, joita vaikutusten arvioinnissa tullaan käyttämään. Uudenmaan liitto toteaa, että luontoselvitysten osalta tulee hyödyntää myös maakuntakaavoituksessa tuotettua Uudenmaan ekologisten verkostojen selvitystä (2018) sekä tietokantaa maakunnallisesti arvokkaista luontokohteista (LAKU). Lisäksi on syytä täydentää luontotietoja hankealueelle ja sen vaikutusalueelle vaikutusten mukaan tarkentaen.

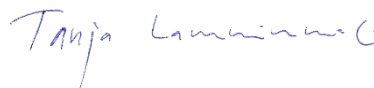
Uudenmaan liitto näkee tärkeänä, että myös hankkeen liikenteellisiä vaikutuksia tarkastellaan riittävän laajasti, erityisesti maantie 148 osalta, joka on maakunnallisesti merkittävä tie.

Ohjelmassa esitettyä arvioinnin laajuutta voidaan pitää lähtökohtaisesti riittävänä.

Uudenmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa arviointiohjelmasta.

Paula Autioniemi
Va. aluesuunnittelun
vastuualueen johtaja

Tanja Lamminmäki
Ympäristöasiantuntija

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (4)

VÄYLÄ/5576/06.00.03/2023

19.9.2023

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 24.8.2023 (UUDELY/4010/2023)

Lausunto ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

ASM Kiviainespalvelu Oy suunnittelee Sipoossa aivan Porvoon kuntarajan tuntumassa maanlajitysalueen perustamista. Alue sijoittuu yli 4 kilometrin etäisyydelle Nikkilän ja Söderkullan taajamista taajamien väliselle metsäalueelle. Ennen pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottamista, ja mahdollisesti myös osin samanaikaisesti, alueelta louhitaan kiviainesta. Hankealue on noin 20 hehtaarin laajuinen, nykyisin ojitettu laaksonpohja kahden kallioselänteen etelään ja pohjoiseen nousevien rinteiden välissä. YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdot eroavat toisistaan mm. täyttömäärään ja täyttöalueen muotoon perustuen.

Hankealueen vedet ohjautuvat alueen läpi kulkevaan puroon Mossakärrsbäckeniin. Puro virtaa itä-kaakkoon ja sen nimi muuttuu Grindängsbäckeniksi, joka noin 10 km hankealueen jälkeen laskee Mustijokeen. Mustijoki laskee Kulloon kohdalla Suomenlahteen. Lajitysalueen ympärille toteutetaan ennen lajitystoiminnan aloittamista hulevesien käsittelyssä tarvittavat oja-, rumpu- ja allasjärjestelmät siinä laajuudessa kuin ne toiminnan alkuvaiheessa ovat tarpeen.

Hankealueen vuotuiseksi lajitysmääräksi on arvioitu noin 400 000 m³, mikä tarkoittaa noin 50 kuljetusta alueelle eli noin 100 ajotapahtumaa Öljytien ja hankealueen välillä toimintapäivän aikana. Lisäksi hankealueelle suuntautuu noin 5-10 kevyttä ajoneuvoa vuorokaudessa.

Alueen koillis- ja itäpuolella lähimmillään noin 200 metrin etäisyydellä sijaitsee Öljytie (seututie 148), josta on liittymä hankealueen pohjoispuoleiselle ampumaradalle. Hankealueelle on tieyhteys

19.9.2023

ampumaradalle johtavaa teitä pitkin. Hankealueen itäpuolella, noin 600 metrin etäisyydellä sijaitsee Kerava-Sköldvik -rata. Hankealueen vedet keräävä puro (Mossakärnsbäcken) alittaa Kerava-Sköldvik -radan ja Öljytien. Liikenteestä arviolta puolet tulee hankealueelle Nikkilän ja puolet Kulloon suunnalta. Alueelle saapuvan liikenteen reitit riippuvat ensisijaisesti siitä, missä päin Uusimaata on rakentamistoimintaa ja missä syntyy läjitettäviä maamassoja. Ennen läjityksen aloittamista selvitetään nykyisen tieyhteyden mahdolliset parannustarpeet. Alustavan arvion mukaan nykyistä tieyhteyttä Öljytieltä hankealueelle tulee leventää ja levennyksen yhteydessä tutkitaan tarvittaessa mahdollisuutta saada kasettiyhdistelmän odotustasku tien viereen, jolla vähennetään yhdistelmien väliaikaista pysäköintiä lähellä hankealuetta olevalla Savijärven P-alueella.

Hankkeen kuljetustarpeiden seurauksena raskaiden ajoneuvojen määrä tulee kasvamaan hankealueen lähialueiden teillä, erityisesti Öljytiellä (seututie 148), joskin suhteutettuna Öljytien nykyiseen liikennemäärään kasvu ei ole erityisen merkittävä. Liittymä hankealueelle tunnistetaan mahdollisesti liikenteen sujuvuuteen ja liikenneturvallisuuteen vaikuttavaksi kohdaksi. Hankkeesta aiheutuvat liikennemäärät on arvioitu hankkeessa käsiteltävien ylijäämämassojen tilavuuksien sekä hankkeen toiminta-ajan perusteella. Tarkastelu tehdään pääosin suhteessa nykyisiin liikennemääriin, eikä toimintavuosille ole tehty liikenne-ennusteita. Hankkeen kuljetusten aiheuttama vaikutus liikenneturvallisuuteen kuljetusreiteillä arvioidaan tarkastelemalla onnettomuusalttiita kohteita. Lisäksi tarkastellaan kuljetusreittien varrella sijaitsevia mahdollisesti häiriintyviä kohteita kuten kouluja.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Liikennevaikutusten arviointi on esitetty YVA-ohjelmassa riittävällä tasolla.

Väylävirasto tuo esille, että hankkeen jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeen seurauksena lisääntyvän liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Arvioinnissa tulee tarkastella suurinta päivittäistä liikennemäärää toiminnan aikana siinäkin tapauksessa, että kiviainesten ottotoiminta vielä jatkuu ja maanläjitys on jo alkanut. Väylävirasto muistuttaa, että jos tierakenteiden parannustoimenpiteille tai uusille liittymille todetaan hankkeen seurauksena tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Liittymäluvut myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Hankealueen maansiirto- ja louhintatyöt on suunniteltava ja toteutettava siten, että missään vaiheessa ei aiheudu haittaa tai vaaraa liikenneväylille ja liikennöinnille, väylien käyttäjille, väylien vakavuudelle tai kunnolle eikä kunnossapidolle. Väylävirasto huomauttaa, että louhinta tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että kappaleiden sinkoutumisvaaraa ympäristön väylille ei

19.9.2023

voi aiheutua. Läheinen (lähimmillään 200 m) Öljytie on jatkuvasti liikennöity. Räjäytystyötä varten on laadittava räjäytystyön turvallisuussuunnitelma (VNa 644/2011).

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Mikäli rakentamisen aikana tarvitaan erikoiskuljetuksia, erikoiskuljetusluvat myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Väylävirasto muistuttaa hankealueen kuivatuksen tärkeydestä. Hulevesien johtamisesta teiden tai radan sivuojiin on sovittava erikseen. Maanteiden ja ratojen kuivatusjärjestelmä on lähtökohtaisesti tarkoitettu ja mitoitettu vain väylän kuivatukseen eikä sivuojiin voi lähtökohtaisesti johtaa kuivatusvesiä. Myös ylivuoto- ja tyhjennysvesien johtaminen on suunniteltava hyvin.

Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida valuma-alueen olosuhteet, arvioida muodostuvien hulevesien määrä ja virtaamat, ja nämä huomioon ottaen suunnitella hulevesien kokonaishallinta.

Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston ohje 5/2013, Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu. Edellä mainitussa Väyläviraston kuivatusohjeessa on annettu rankkasademitoitusvirtaaman laskemiseksi toistuvuudelle minimi- ja tavoitearvoja maanteiden ja ratojen osalta. Vesienhallinnan suunnitelmassa mitoitus tulisi perustua 1/100 vuodessa toistuvaan sateeseen. Mahdollisista tarvittavista toimenpiteistä vesien johtamiseksi maantien alitse, kuten rumpujen suurentamisesta, aiheutuvat kustannukset ovat hyödynsaaja - periaatteen mukaisesti hanketoimijan kustannuksia.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu

Väyläviraston kirjaamo
Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo

19.9.2023

Tiedoksi	Tuula Säämänen Marketta Hyvärinen	Väylävirasto Väylävirasto
	Katja Koskelainen Arto Kärkkäinen Jenni Rautiainen	Väylävirasto Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	20.09.2023 08:00
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	20.09.2023 12:14

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Kivimäen maanlajitus ja louhinta Sipoo YVAO Väylä lausunto.pdf
-----------	---

**ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanlajitusta ja louhintaa
koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma UDELY/4010/2023, Sipoo, lausunto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle**

Lupa- ja valvontalautakunta 26.09.2023 § 101
2148/11.02.12.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot:
ympäristöntutkimuspäällikkö Carita Forsberg-Heikkilä,
carita.forsberg-heikkila@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt 24.8.2023 päivätyllä kirjeellä UDELY/4010/2023 ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitusta ja louhintaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausuntoa on pyydetty viimeistään 22.9.2023 mennessä. Lausunnon antamiselle on pyydetty lisääaikaa 29.8.2023 ja sitä on myönnetty 28.9.2023 saakka. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa sijaitsevalle määrälalle 753-423-8-1-M601. Alue sijaitsee Suomen Metsästysyhdistys ry:n Sipoon ampumaradan eteläpuolella noin 7 km Sipoon keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee alueen itäpuolella lähellä hankealuetta. Alueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja mahdollinen täyttömäärä enintään noin 3,9 miljoonaa m³ktr.

Läjitustoiminnan arvioitu kesto on 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen on mahdollista myös läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdot eroavat toisistaan mm. täyttömäärään ja täyttöalueen muotoon perustuen.

VE1: Yhtenäinen täyttöalue

Vaihtoehdossa VE 1 täyttömäki tulee kohoamaan noin + 59 metriin mpy täyttäen noin +25–26 metrin korkeudessa hankealueen keskellä itä-länsisuunnassa sijaitsevan laaksoalueen. Vaihtoehdossa VE 1 kukkulan yhtenäinen yläosa luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täytön reunat kaltevuuteen 1:3.

Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,9 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

VE2: Kumpuileva täyttöalue

Vaihtoehdossa VE 2 täyttömaän pohjois- ja eteläosat kohoavat noin +60 metriin mpy ja kukkuloiden välinen itä-länsisuuntainen laakso täytetään noin tasolle +34 mpy. Vaihtoehdossa tasolle +34 tehtävän täytön etelä- ja pohjoispuolelle tulevien kukkuloiden yläosat luiskataan kaltevuuteen 1:20 ja täyttöalueen kaikki reunat kaltevuuteen 1:3.

Täyttöalueen pinta-ala on noin 20 ha ja täyttötilavuus noin 3,7 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien välivarastointiin.

VE0: Hanketta ei toteuteta

YVA-menettelyssä arvioidaan myös vaikutukset niin sanotulle 0-vaihtoehdolle, jossa hanketta ei toteuteta. Tällöin hankealue säilyy sellaisenaan ilman niitä toimenpiteitä, joita tässä hankkeessa on suunniteltu. 0-vaihtoehdossa ylijäämämaat joudutaan ohjaamaan jollekin toiselle maanvastaanottoalueelle. Vaihtoehtoisia maanvastaanottoalueita ei tämän YVA-menettelyn yhteydessä tarkemmin selvitetä.

YVA-ohjelma nähtävillä 24.8.2023-22.9.2023 ja kuulutus ja ohjelma ovat luettavissa osoitteessa

www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimäkiYVA

Liitteet:

Lausuntopyyntö ASM Kiviainespalvelu Oyn YVA-ohjelmasta
Arviointiohjelma, Kivimäki, ASM Kiviainespalvelu Oy_0
ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Sipoo, lupa- ja valvontalautakunnan lausunto 26.9.2023

Ympäristönsuojelupäällikkö

Lupa- ja valvontalautakunta antaa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (Sipoo) UUDELY/4010/2023 liitteen mukaisen lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Lupa- ja valvontalautakunta päätti antaa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (Sipoo) UUDELY/4010/2023 liitteen mukaisen lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pykälä tarkastettiin heti.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 PL 36
 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite / Hänvisning
 Lausuntopyyntö 24.8.2023, UUDELY/4010/2023

Asia / Ärende

ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma UUDELY/4010/2023, Sipoo, lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Hankkeen suurimmat ongelmat ja haitat ympäristönsuojelun näkökulmasta liittyvät hankkeen vaikutuksiin pinta- ja pohjavesille. Vesien hallinta on kuvattu hyvin yleisluonteisesti ja suunnittelun lähtökohtana on pintavesien ja Mossakärrsbäckenin putkittaminen koko hankealueella siten, että länsipuolen pintavalumavedet ohjataan täytön alitse täytön itäpuolelle. Lupa- ja valvontalautakunta pitää hanketta suunnitellun vesien käsittelyn ja johtamisen osalta kestävämmänä ja todennäköisesti tuhoisana Grindängsbäckeniin palautuneen taimenen elinolosuhteiden säilymisen näkökulmasta.

Lupa- ja valvontalautakunta edellyttää, että arviointiohjelmaan on sisällytettävä tarkastelu, miten toiminta on järjestettävä, jotta Grindängsbäckenin taimenkanta ei vaarannu. Mossakärrsbäckeni ei ole ainoastaan täyttöalueen putkittava avo-oja, joka ruopataan ja jonne johdetaan toiminnassa syntyvät hulevedet sekä tuulevan täytön sisäinen vesi, vaan se on myös alajuoksultaan osa vesistöä, jonne on palautettu hoitotoimin lisääntyvä taimenkanta. Suunnitellun toiminnan vaikutukset olemassa olevaan taimenkantaan on sivuutettu arviointiohjelmassa lähes kokonaan. Maanlajitystoiminta tulee aiheuttamaan kiintoaineksen liikkumista ja purkuojien liettymistä. Lisäksi vesistöön purettavat maankaatopaikkavedet muuttavat pinta- ja pohjaveden laatua. Louhinta- ja murskaustoiminta lisää alapuolisessa vesistössä typpiyhdisteiden määrää. Näillä kaikilla voi olla yhdessä tai erikseen epäsuotuisa ja hyvin pitkäaikainen vaikutus taimenen elinolosuhteisiin. Hanke pitää toteuttaa niin, että näin ei käy, ja tämä on otettava huomioon jo arviointiohjelmassa. Arviointiohjelmassa on oltava mukana mm. suunniteltujen uoman (Mossakärrsbäckenin) ruoppauksien aiheuttamat vaikutukset, suunniteltujen alaiden rakentamisen vaikutukset, riittävän viivytyksajan arviointi, syntyvän hienoaineksen määrän arviointi, parhaan viivytyksaltaan rakenteen arviointi, vesistöön jatkossa johdettavan maankaatopaikkaveden määrän arviointi sekä syntyvän maankaatopaikan sisäisen veden määrän ja laadun arviointi. Hankkeen toteutettavuutta esitetyllä tavalla ja esitetyssä mittakaavassa on peilattava taimenen elinolosuhteiden säilymiseen ja huomioitava toiminnan eri vaiheiden vaikutukset niin erikseen kuin kokonaisuutena. Hulevesien käsittelyssä tarvittavia oja-, rumpu- ja allasjärjestelmien toteuttamista ei saa aloittaa, ennen kuin myös niiden toteuttamisen vaikutukset on erikseen arvioitu ja toiminta suunniteltu siten, että haittoja alapuoliseen vesistöön ei aiheudu. Vesien käsittelyä arvioitaessa on otettava huomioon, että suunnittelualueen poikki kulkevaan Mossakärrsbäckeniin ohjataan Rosk'n Roll Oy Ab:n Mömossenin jäteaseman ns. puhtaat pintave-

det. Arviointiohjelmassa on selvitettävä, mitä vaikutuksia suunnitellulla läjitystoiminnalla on yläjuoksun vesien virtaukselle. Arviointiohjelmaan on sisällytettävä yhteistarkkailun tarpeen arviointi kohdealueella.

Arviointiohjelmassa on ainoastaan maininta, että kohteessa on tarkoitus tehdä myös louhintaa ja louheen murskausta. Asiaa tai louhinnan laajuutta ei ole avattu tämän enempää. Arviointiohjelmassa on kuvattava tarkemmin myös kalliokiviaineksen otto ja murskaus sekä niiden vaikutus mm. meluun, pölyämiseen ja vesipäästöihin. Louhintaa ja murskausta on paitsi arvioitava omana kokonaisuutena, myös arvioitava yhdessä muun suunnitellun toiminnan sekä ympäröivien toimintojen kanssa selvitettäessä kaikkien toimintojen yhteisvaikutuksia. Louhinnan osalta on oltava tiedossa myös suunniteltu louhintasyvyys suhteessa olemassa olevaan (kallio)pohjaveden pinnan tasoon.

Arviointiohjelmassa on oltava mukana myös suunniteltujen rakenteiden vakaavuustarkastelu. Hankesuunnitelman mukaan alueelle on tarkoitus läjittää savea ja silttiä, ja niiden läjittäminen turvallisesti edellyttää hyvää ennakkosuunnitelmaa ja varautumista. Hankkeessa on arvioitava, millä edellytyksin esitetyt rakenteet on mahdollista toteuttaa siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle esim. sortumien tai liukupintojen muodossa. Arvioinnissa on tutkittava, miten olemassa oleva maapohja kestää suunnitellun läjityksen aiheuttamatta muutoksia rakenteiden vakauteen.

Arviointiohjelmaan on sisällytettävä tarkastelu, miten hanke muuttaa nykyistä maisemaa eri suunnista tarkasteltuna. Nykyinen maanpinnan taso on hankesuunnitelman mukaan hankealueella tasolla +25...+44 ja tulee hankkeen toteutuessa nousemaan tasolle +59...+60 eli selvästi nykyistä korkeammalle tasolle. Koska hankealue sijoittuu Porvoon kaupungin rajan välittömään läheisyyteen ja alueesta kaakkoon on suunnitteilla toinenkin hanke, jossa louhitaan kalliokiviaineksiä ja läjitetään suunnitelman mukaan 1 000 000 m³ ktr maa-aineksiä tasoon +60 nousevaan valliin, on hankkeen vaikutuksia maisemaan tarkasteltava yksityiskohtaisemmin. Toteutuessaan hankkeet tulevat sekä yhdessä että erikseen muuttamaan voimakkaasti alueen nykyistä ilmettä.

Arviointiohjelmassa on selvitettävä, onko maanläjitystoiminnan riskinä haitallisten vieraslajien kuten mm. lupiinin, kurtitulehduksen tai jättipalsamin leviäminen suunnitellulle täyttöalueelle mahdollista ja miten vieraslajien leviämisen estäminen on toteutettavissa. Lupa- ja valvontalautakunta pitää tärkeänä, että läjitysalueiden suunnittelussa huomioidaan riskeinä myös vieraslajien leviäminen ja niiden torjunta otetaan suunnittelussa huomioon jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vieraslajit ovat uhka luonnon monimuotoisuudelle ja pidemmällä aikavälillä ne voivat levitä koko alapuoliseen vesistöön. Tämä on estettävä. Alueesta ei saa toiminnan aikana tai toiminnan päätyttyä muodostua vieraslajien siemenpankkia.